

Sygn. akt II Ca 1111/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Małgorzata Kleszyk**

Sędziowie: **SO Cezary Klepacz**

SO Marek Boniecki (spr.)

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 listopada 2013 r. w Kielcach

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w L.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 20 maja 2013 r., sygn. VIII C 329/10

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I (pierwszym) w zakresie odsetek w ten sposób, że w miejsce wskazanych tam odsetek zasądza odsetki ustawowe: od kwoty 2555,32 (dwa tysiące pięćset pięćdziesiąt pięć 32/100) złotych od dnia 18 sierpnia 2010 roku, od kwoty 2714,34 (dwa tysiące siedemset czternaście 34/100) złotych od dnia 2 sierpnia 2012 roku, od kwoty 9452,09 (dziewięć tysięcy czterysta pięćdziesiąt dwa 09/100) złotych od dnia 6 lutego 2013 roku - w każdym wypadku do dnia zapłaty, oddala powództwo co do odsetek w pozostałej części;

2. oddala apelację w pozostałym zakresie;

3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w L. na rzecz A. S. kwotę 1476 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 1111/13

Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 26 listopada 2013 r.

Powód A. S. ostatecznie domagał się zasądzenia od pozwanej (...) S.A. w L. kwoty 14 721,75 zł ze szczegółowo opisanymi odsetkami ustawowymi tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie ze stanowiącej jego własność nieruchomości w okresie od 25 sierpnia 2000 r. do 31 grudnia 2010 r.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając brak legitymacji biernej za część spornego okresu, wobec nabycia spornych urządzeń umową z dnia 30 czerwca 2007 r., a nadto, że urządzenia energetyczne posadowione zostały na podstawie pozwolenia na budowę.

Wyrokiem z dnia 20 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Kielcach zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 14 721,75 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 13 200 zł od 18 sierpnia 2010 r., zaś od kwoty 1521,75 zł od 6 lutego 2013 r. oraz orzekł o kosztach procesu i nieuiszczonych kosztach sądowych.

Sąd pierwszej instancji ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, z którego wynika, że powód wraz z żoną są współwłaścicielami na zasadach wspólności małżeńskiej nieruchomości położonej w K., stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...), którą otrzymali na podstawie umowy darowizny w dniu 14 października 1991 r. od matki powoda M. S. (1). W 1990 r. bez zgody właściciela na nieruchomości tej posadowione zostały szczegółowo opisane urządzenia elektromagnetyczne. W dniu 30 czerwca 2007 r. pomiędzy Zakładami (...) S.A. w S. a Zakładami (...) Sp. z o.o. w S. doszło do zawarcia umowy aportowego zbycia części przedsiębiorstwa, na podstawie której poprzednik prawny strony pozwanej nabył budynki, budowle oraz ruchomy majątek sieciowy związany z prowadzeniem przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej do odbiorców. Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda, na której zlokalizowane są urządzenia elektroenergetyczne strony pozwanej wyniosło: w okresie od 25 sierpnia do 31 grudnia 2000 r. – 403,99 zł, w 2001 r. – 1263,01 zł, w 2002 r. – 1332,47 zł, w 2003 r. – 1357,79 zł, w 2004 r. – 1368,65 zł, w 2005 r. – 1416,55 zł, w 2006 r. – 1446,30 zł, w 2007 r. – 1460,76 zł, w 2008 r. – 1497,28 zł, w 2009 r. – 1560,17 zł, w 2010 r. – 1614,78 zł.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione w całości, na podst. art. 224 §2 k.c. w zw. z art. 225 k.c., przyjmując za podstawę obliczenia wysokości wynagrodzenia opinię biegłego M. S.. Uzasadniając rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek, Sąd pierwszej instancji wskazał, w świetle przepisu art. 481 k.c., uzasadnione było ich zasądzenie co do 13200 zł od dnia wniesienia pozwu, zaś co do pozostałej kwoty od dnia rozszerzenia powództwa. Za nieuzasadniony uznał Sąd zarzut braku legitymacji biernej, a to wobec treści art. 55⁴ k.c.

Wyrok powyższy w całości zaskarżyła apelacją strona pozwana, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Skarżąca zarzuciła: 1) brak pełnej legitymacji procesowej po stronie powodowej z uwagi na współuczestnictwo konieczne wynikające z przepisu art. 37 §1 k.r.o.; 2) naruszenie przepisu art. 55⁴ k.c. poprzez nieuwzględnienie zarzutu braku legitymacji biernej, w sytuacji gdy pozwany nie wiedział o roszczeniach powoda, których ten nie zgłaszał przed 30 czerwca 2007 r.; 3) naruszenie art. 224 k.c. i art. 7 k.c., poprzez nieuwzględnienie przedstawionego przez stronę pozwaną pozwolenia na budowę; 4) wadliwego przyjęcia wymagalności roszczenia i w konsekwencji nieprawidłowego rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek, w sytuacji gdy powód pierwotnie domagał się zasądzenia kwoty 13 200 zł za okres do 25 sierpnia 2002 r., a następnie rozszerzał jedynie okres, za jaki kwota ta ma zostać zasądzona, zaś żądanie pozwu w wersji uwzględnionej przez Sąd pojawiło się dopiero w piśmie z dnia 6 lutego 2013 r., od której to daty dopiero pozwany był zobowiązany do zapłaty całej sumy.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie jedynie w zakresie odsetek od zasądzonej kwoty.

Na wstępie wskazać należy, iż Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy podzielił i przyjął za własne jako poczynione z poszanowaniem reguł określonych przepisem art. 233 §1 k.p.c.

Trafne było także ustalenie, że sporne urządzenia energetyczne posadowione zostały na nieruchomości powoda bez zgody ówczesnego właściciela. Bezspornym w sprawie było, że poprzednim właścicielem nieruchomości była matka powoda M. S. (1). Jak wynika z kolei z treści załączników do pozwolenia na budowę z dnia 14 sierpnia 1987 r. (k. 67),

które dotyczyć miało właśnie ww. urzędzeń, nie otrzymała ona odpisu tej decyzji. Trudno w takiej sytuacji mówić o zgodzie właściciela, skoro nie został nawet poinformowany o toczącym się postępowaniu administracyjnym.

Chybiony jest także zarzut obrazy art. 7 k.c. Wyrażone w tym przepisie domniemanie dobrej wiary zostało przez powoda skutecznie wzruszone poprzez złożenie niekwestionowanych co do prawdziwości dokumentów świadczących o zgłaszaniu przez powoda żądania odszkodowania za posadowione urzędzenia już w 1993 r. (k. 16, 17, 21). W tej sytuacji nie może być także mowy o naruszeniu art. 224 §1 k.c.

Powołane wyżej dokumenty przeczą również twierdzeniom strony pozwanej, jakoby wobec niezgłaszania roszczeń przez powoda przed 30 czerwca 2007 r., nie mogła wiedzieć o nich przy nabywaniu od poprzednika prawnego zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Pamiętać przy tym należy, że przepis art. 55⁴ k.c. ciężar udowodnienia dochowania należytej staranności przy uzyskaniu wiedzy co do zobowiązań związanych z prowadzeniem nabywanego przedsiębiorstwa nakłada na nabywcę, a zatem w rozpoznawanej sprawie – na stronę pozwaną. Skarżący nie zaoferował w tym zakresie żadnych dowodów, co w zestawieniu z dokumentami przedstawionymi przez powoda, czyni zarzut obrazy art. 55⁴ k.c. nietrafionym.

Oczywiście bezzasadny okazał się również zarzut nieuwzględnienia braku pełnej legitymacji czynnej. W rozpoznawanej sprawie nie zachodzi bowiem po stronie powodowej współuczestnictwo konieczne w rozumieniu art. 195 §1 k.p.c. Powód nie oddał nieruchomości wspólnej do pobierania z niej pożytków, tylko dochodził wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości. Wynagrodzenie to wejdzie do majątku wspólnego dzięki prawidłowemu i zgodnemu z interesem obojga małżonków działaniem powoda. W tym wypadku nie znajdzie zatem zastosowania art. 37 §1 pkt 1 k.r.o. lecz art. 36 §2 k.r.o.

Częściowo uzasadniony okazał się natomiast zarzut dotyczący wadliwego rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek od zasądzonego roszczenia. Niewątpliwie żądanie zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości wynika z zobowiązania o charakterze bezterminowym. Wymagalność takiego roszczenia uzależniona jest, stosownie do art. 455 k.c., od wezwania dłużnika do spełnienia świadczenia. Oczywiście, aby wezwanie takie było skuteczne, niezbędne jest sprecyzowanie żądania tak co do podstawy, jak i wysokości. W rozpoznawanej sprawie strona pozwana została wezwana do zapłaty poprzez wniesienie pozwu. Słusznie jednak wskazuje skarżący, że na wstępnym etapie postępowania powód domagał się jedynie wynagrodzenia za okres od 25 sierpnia 2000 r. do 25 sierpnia 2002 r. Zatem tylko w tym zakresie można było uznać wymagalność roszczenia od dnia wniesienia pozwu, czego pozwany nie kwestionował. Żądanie za kolejny okres, tj. do 25 kwietnia 2004 r., powód zgłosił dopiero 1 sierpnia 2012 r. (k. 173), a zatem odsetki w tej części mogły zostać zasądzone dopiero od dnia następnego. Co do pozostałej kwoty, zważywszy na zakres apelacji, odsetki podlegały zasądzeniu od dnia 6 lutego 2013 r.

Mając na uwadze powyższe argumenty, Sąd Okręgowy na podst. art. 386 §1 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego, w którym powód uległ w nieznacznym stopniu, orzeczono na podst. art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §2 ust. 1 i 2, §6 pkt 5 i §12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

SSO M. Boniecki SSO M. Klesyk SSO C. Klepacz